PRITARTA
Lazdijų rajono savivaldybės tarybos
2021 m. kovo d.
sprendimu Nr. 5TS-

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS NARKOTIKŲ KOMISIJOS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. KOMISIJOS SUDĖTIS

Lazdijų rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisija (toliau – Komisija) sudaryta siekiant koordinuoti narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos veiksmus Lazdijų rajono savivaldybės teritorijoje. Komisija patvirtinta Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. 5TS-189 „ Dėl Lazdijų rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“ ir sudaryta 3 metams iš 13 narių:

1. Jūratė Juodzevičienė – Lazdijų rajono savivaldybės tarybos narė.

2. Auksė Stirbienė – Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistė.

3. Eglė Gurskytė – Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistė, vykdanti sveikatos priežiūrą mokykloje.

4. Jolanta Šliaužienė – UAB „Lazdijų sveikatos centras“ psichikos sveikatos slaugytoja.

5. Rima Šukienė – Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėja.

6. Lina Džiaukštienė – Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus savivaldybės gydytoja (vyr. specialistė).

7. Dovilė Lynykienė – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Alytaus apskrities Lazdijų vaiko teisių apsaugos skyriaus vyriausioji specialistė.

8. Daiva Česnulevičienė – VšĮ Lazdijų švietimo centro psichologė.

9. Asta Čėsnienė – Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos psichologė.

10.Guoda Radžiūnaitė – Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos II g a klasės mokinė.

11. Rasa Banevičienė – Seirijų A. Žmuidzinavičiaus gimnazijos psichologė.

12. Ugnė Kalinauskienė – Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Lazdijų rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus vyriausioji tyrėja.

Suderinta:

13. Asta Šakalienė – VšĮ Lazdijų socialinių paslaugų centro socialinio darbo vadybininkė – atvejo vadybininkė.

Narkotikų kontrolės komisijos pirmininke paskirta Jūratė Juodzevičienė, pirmininkės pavaduotoja – Auksė Stirbienė.

Komisija savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Savivaldybės tarybos sprendimais, kitais teisės aktais ir sprendimu patvirtintais nuostatais.

II. KOMISIJOS UŽDAVINIAI

Pagrindinis Komisijos uždavinys – vykdant valstybės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos politiką, koordinuoti narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos veiksmus Lazdijų rajono savivaldybės teritorijoje. Įgyvendindama savo pagrindinį uždavinį, Komisija atlieka šias funkcijas:

1. Gauna informaciją iš Lazdijų rajono savivaldybės ir valstybės institucijų, įstaigų, nevyriausybinių ir tarptautinių organizacijų, Narkotikų kontrolės departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės narkomanijos prevencijos, gydymo, reabilitacijos, narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvartos kontrolės klausimais, bendradarbiauja su jomis.

2. Dalyvauja Savivaldybės ir šalies renginiuose narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos klausimais;

3. Analizuoja gaunamus iš suinteresuotų Lazdijų rajono savivaldybės ir valstybės institucijų bei įstaigų, nevyriausybinių organizacijų statistikos duomenis apie psichotropinių medžiagų apyvartą ir kontrolę;

4. Vertina, kaip vykdomos narkotikų kontrolės, narkomanijos prevencijos priemonės gydymo, švietimo, socialinės rūpybos įstaigose, rūpinasi, kad sergantys priklausomybe nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų pasveiktų ir integruotųsi į visuomenę;

5. Teikia informaciją ir pasiūlymus narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos klausimais Lazdijų rajono savivaldybės ir valstybės institucijoms, įstaigoms, visuomenės informavimo priemonėms, nevyriausybinėmis organizacijoms, Narkotikų kontrolės departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;

6. Rengia narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos Lazdijų rajono savivaldybės teritorijoje priemonių planą, vykstančių procesų analizę, veiklos ataskaitą.

Suderinta:

III. KOMISIJOS VEIKLA

Pirmasis Narkotikų kontrolės komisijos (toliau – NKK) posėdis įvyko 2020 m. vasario 12 d. Posėdžio metu buvo pristatyti komisijos nuostatai, patvirtintas 2020 metų komisijos veiklos planas bei aptarta psichoaktyvių medžiagų vartojimo, paplitimo ir prevencijos situacija, kurią pristatė Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Lazdijų rajono policijos komisariato pareigūnė U. Kalinauskienė ir Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistė A. Stirbienė. Taip pat buvo pateikta iš Lazdijų psichikos sveikatos centro gauta informacija apie priklausomybę turinčius asmenis, numatytos galimybės mūsų rajone ieškoti naujų prevencijos priemonių, padedančių nuosekliai ir kryptingai tęsti veiklą. Buvo aptartos kompleksinės psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės ir vartojimo prevencijos priemonės. Tokiu būdu į veiklą įtraukiamos ne tik įvairios institucijos (socialinės, policijos, sveikatos priežiūros, švietimo, ugdymo įstaigos, nevyriausybinės organizacijos ir kt.), bet ir pati visuomenė turi galimybę prisidėti prie visų bendros psichinės sveikatos gerinimo.

Kovo mėnesį NKK inicijavo testų dėl psichotropinių medžiagų aptikimo aplinkoje įsigijimą. Testavimas buvo numatytas pavasarį, tačiau dėl šalyje įvesto dalinio karantino ir Covid-19 ligos grėsmės buvo atidėtas ir atliktas spalio mėnesį. Aptikimui buvo naudoti „Pen-Test D4D“ narkotikų testai, kuriais galima aptikti kanapių, amfetamino, PCP, heroino ir opiumo, LSD, buprenorfino, ekstazio, ketamino ir metadono pėdsakus. Testus atliko Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistės Eglė Gurskytė ir Simona Jasinskienė 2020 m. spalio 19-21 d. Testų atlikimui organizuoti ir įgyvendinti sudaryta Lazdijų rajono savivaldybės

Narkotinių ar psichotropinių medžiagų aptikimo aplinkoje vertinimo komisija, kuri 2020 m. spalio 16 d. posėdžio metu aptarė narkotinių ar psichotropinių medžiagų aptikimo vietas, laiką ir žymėjimo kodus, išanalizavo testų atlikimo metodiką bei atliko bandomuosius testus. Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras parengė testų atlikimo deklaracijos formą, kurioje buvo fiksuojama užkoduota atlikimo vieta ir gauti testo rezultatai. Ant testo pakuotės taip pat buvo užrašomas ėminio vietos kodas. Iš viso panaudotos 48 testų pakuotės. Atlikti testai saugomi Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. Testai buvo atlikti Lazdijų rajono savivaldybės teritorijoje – paimti mėginiai nuo savivaldybės įstaigų ir kitų įstaigų, įmonių lauko durų ir kitų paviršių. Rezultatai: atlikus testus, nei viename paviršiuje nerasta narkotinių ar psichotropinių medžiagų pėdsakų.

Birželio 9 d. Lazdijų rajono savivaldybės Narkotikų kontrolės komisija, vadovaujama pirmininkės Jūratės Juodzevičienės, nuvyko į išvažiuojamąjį komisijos posėdį Vilniuje, kur lankėsi priklausomų asmenų bendruomenėje „Aš esu“. Susitikime su komisijos nariais dalyvavo VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės toksikologijos centro vadovas,

Vilniaus universiteto dėstytojas gyd. Robertas Badaras, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos koordinavimo skyriaus vedėja Inga Bankauskienė, priklausomų asmenų bendruomenės „Aš esu“ vadovas kun. Kęstutis Dvareckas. Išvažiuojamojo posėdžio tikslas buvo stiprinti ir efektyvinti prevenciją Lazdijų rajone žalingų įpročių srityje. Nerimą kelia elektroninių cigarečių vartojimas mokinių aplinkoje, taip pat sunerimti verčia policijos informacija apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų disponavimo atvejų didėjimą Lazdijų rajono savivaldybėje. Susitikimo metu buvo aptartos prevencinės priemonės ugdymo įstaigose, ypač akcentuotas tėvų švietimas. Taip pat buvo kalbama apie priklausomų asmenų nuo alkoholio bei narkotinių medžiagų gydymo, reabilitacijos galimybes. Susitikimo metu komisijos nariai iš arti pamatė priklausomų asmenų sąlygas reabilitacijoje, o iš susitikimo grįžo kupini inovatyvių minčių ir naujų planų, kaip efektyvinti darbą žalingų įpročių prevencijos srityje.

2020 gruodžio 3 d. vyko Narkotikų kontrolės komisijos ir Lazdijų rajono savivaldybės Jaunimo reikalų tarybos jungtinis posėdis. Susitikimo metu buvo pristatyti jaunimo anketinės apklausos ir aplinkos testavimo rezultatai, Lazdijų rajono sveikatos biuro veikla, nusikaltimų statistika bei švietimo įstaigose vykdomos prevencinės programos. Posėdžio metu priimta 13 susitarimų dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos:

1. Pasibaigus karantinui, pakartotinai atlikti narkotinių ar psichotropinių medžiagų aptikimo aplinkoje testus Lazdijų rajono savivaldybės teritorijoje.

2. Supažindinti su ankstyvosios intervencijos programa ir ją rekomenduoti jaunuoliams.

3. Inicijuoti konkursą „Nerūkanti klasė“.

4. Organizuoti prevencinius mokymus, paskaitas tėvams (globėjams), mokytojams, socialiniams pedagogams, pagalbos specialistams, socialiniams darbuotojams ir kitiems asmenims, dirbantiems su jaunimu.

5. Daugiau dėmesio skirti elektroninių cigarečių vartojimo prevencijai.

6. Rekomenduoti mokykloms į ugdymo procesą įtraukti daugiau psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencinių programų.

7. Informuoti tėvus apie greituosius narkotines medžiagas nustatančius testus.

8. Informuoti jaunuolius, tėvus (globėjus), kur galima kreiptis pagalbos dėl narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimo.

9. Siekti nuoseklaus švietimo, sveikos gyvensenos propagavimo.

10. Patraukliomis ir paveikiomis formomis organizuoti narkotinių ir/ar psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos renginius, užsiėmimus jaunimui.

11. Organizuoti susitikimą su toksikologu dr. Robertu Badaru.

Suderinta:

12. Naudoti veiksmingas prevencijos priemones, kurias rekomenduoja Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

13. Bendradarbiauti su partneriais: Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Lazdijų rajono policijos komisariato pareigūnais, Alytaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus darbuotojais.

Gruodžio 16 d. vyko nuotolinis Narkotikų kontrolės komisijos ir Narkotikų, tabako ir alkoholio departamento atstovų susitikimas, kurio metu buvo aptarta Lazdijų rajono savivaldybės Narkotikų kontrolės komisijos veikla 2020 metais, taip pat buvo pristatytas Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento 2020 metų pabaigoje parengtas leidinys „Rekomendacijos savivaldybių dėl narkotikų kontrolės komisijų veiklos stiprinimo“. Rekomendacijos skirtos aptarti narkotikų kontrolės komisijų veiklos organizavimą ir vykdymą remiantis ne tik su savivaldybių vykdoma politika susijusiais teisės aktais ar narkotikų kontrolės komisijų nuostatais, bet ir realia jų vykdoma veikla. Rekomendacijose daug dėmesio skiriama išaiškinti veiksmingoms ir neveiksmingoms psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos priemonėms. Minėtas dokumentas padės narkotikų kontrolės komisijoms planuojant, organizuojant ir vertinant vykdomas priemones bei prisidės prie kokybiškos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos įgyvendinimo savivaldybėse.

IV. NARKOTIKŲ KONTROLĖS KOMISIJOS PATEIKTOS REKOMENDACIJOS

1. Lazdijų rajono jaunimo Facebook https://www.facebook.com/lazdijurajonojaunimas paskyroje ir Lazdijų rajono švietimo įstaigų tinklapiuose paskelbti informaciją www.askritkšas.lt.

2. Per Lazdijų rajono švietimo įstaigų elektroninius dienynus mokinių tėvams išsiųsti Narkotikų kontrolės komisijos parengtą plakatą „Kur galima kreiptis pagalbos, jeigu vaikas vartoja psichoaktyviąsias medžiagas?“ bei Narkotikų, tabako ir alkoholio departamento administruojamą mokamąjį internetinį portalą tėvams „Ką veikia vaikai?“ www.kaveikiavaikai.lt.

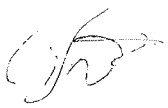
Taip pat buvo suplanuotos ir kitos veiklos, bet dėl karantino sąlygų neįgyvendintos. Tai:

1. Konferencija – susitikimas su gydytoju – toksikologu Robertu Badaru. Renginys skirtas mokyklų vadovams, pagalbos specialistams, klasių auklėtojams, seniūnams, mokytojams, tėvams, socialiniams darbuotojams ir visiems besidomintiems.

2. Pramoginis – prevencinis renginys jaunimui.

Suderinta:

Apžvelgiant 2020 metų veiklą galima daryti išvadą, kad prioritetas buvo narkotinių medžiagų prevencija. Tačiau jaunimo aplinkoje vis dar populiarios elektroninės cigaretės. Norint keisti situaciją, būtina platesnė informacijos sklaida apie tokio tipo cigarečių ir apskritai rūkymo žalą. Taigi, 2021 metams numatytos prioritetinės sritys yra elektroninių cigarečių vartojimo mažinimas tarp mokinių, alkoholio vartojimo prevencija mūsų rajone bei pagalba asmenims, turintiems alkoholio vartojimo problemų.

Komisijos pirmininkė Jūratė Juodzevičienė

Suderinta: